

УДК 37.016
ББК 74.266.8
Л93

Серія «Виховна робота»
Заснована 2009 року

Л93 Люблю тебе всім серцем, рідний краю! (сценарії виховних заходів національно-патріотичного спрямування). — Х. : Вид. група «Основа», 2016. — 128 с. — (Серія «Виховна робота»).

ISBN 978-617-00-2827-3

У збірці запропоновані сценарії для проведення класних годин (1-й розділ), уроків мужності (2-й розділ), позакласних виховних заходів — загальношкільних і родинних свят, розваг, фестивалів (3-й розділ).

Для класних керівників, вихователів, учителів, керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

УДК 37.016
ББК 74.266.8

ISBN 978-617-00-2827-3

© Близнюк Ю. А., Мелешко В. О.,
Мірошко О. І., Олей Н. Г.,
Польська Ю. Є., Сташенюк Н. М.,
Шурміна І. А., Яковець З. О.,
Андрієнко Н. М., Юрченко І. М.,
Федоренко Г. В., Білокриницька Т. І.,
Величко Н. І., Зуєва Р. Т., Кубай Н. О.,
Левицька С. М., Піддубрівна М. М.,
Федорів М. М., Прінь Л. М.,
Романюк Н. М., Джигова Т. І.,
Жеревко І. В., Жеревко І. В.,
Масалова Л. О., Панасюк І. Л.,
Копко Л. І., 2015

© ТОВ «Видавнича група «Основа», 2016

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1.

«ТИ В НАС ЄДИНА, УКРАЇНО, І ТИ НА ВСІХ У НАС ОДНА...» (КЛАСНІ ГОДИНИ)

<i>Ю. А. Близнюк</i> Моя країна — Україна (7–9 кл.)	5
<i>В. О. Мелешко</i> Я люблю тебе, мій рідний краю! (5–11 кл.)	9
<i>О. І. Мірошко</i> Україна, земле зачарована моя... (5 кл.)	15
<i>Н. Г. Олей</i> Україна — відома й невідома (7–9 кл.)	19
<i>Ю. Є. Польська</i> Україна — наш спільний дім (6–8 кл.)	25
<i>Н. М. Сташенюк</i> Україна від козацьких часів до сьогодні (7 кл.)	31
<i>І. А. Шурміна</i> Єдина Україна (9–11 кл.)	35
<i>З. О. Яковець</i> Сплетімо вінок український сьогодні... (9–11 кл.)	41

РОЗДІЛ 2.

«ЗГАДАЙ ЇХ УСІХ, ЗАМОРДОВАНИХ, ВБИТИХ, І ГІДНО ЖИВИ ЇХ ЖИТТЯМ НЕДОЖИТИМ» (УРОКИ МУЖНОСТІ)

<i>Н. М. Андрієнко, І. М. Юрченко, Г. В. Федоренко</i> Сторінками Афганської війни (5 кл.)	47
<i>Т. І. Білокриницька</i> Згадаймо всіх поіменно... (до Дня Перемоги)	53
<i>Н. І. Величко</i> Війни герої, уклін вам до землі... (до Дня Перемоги)	59
<i>Р. Т. Зуєва</i> Україна понад усе! (до Дня захисника України)	63
<i>Н. О. Кубай</i> Та що є смерть, якщо це за народ?! І що життя, якщо без України?!	67
<i>С. М. Левицька</i> Герої для нас як приклад... (11 кл.)	75
<i>М. М. Піддубрівна, М. М. Федорів</i> «Уклонімося низько до землі тим, хто в серці буде вічно жити...» (пам'яті Небесної Сотні)	79
<i>Л. М. Прінь</i> Подвигу жити вічно (до Дня Перемоги)	83
<i>Н. М. Романюк</i> Дорогами війни	87

РОЗДІЛ 3.

«МИ — УКРАЇНЦІ, МИ — ОДНА СІМ'Я» (СВЯТА Й РОЗВАГИ)

<i>Т. І. Джигова</i> Без сім'ї і свого роду — немає нації, народу! (фестиваль родинної народної творчості)	93
<i>І. В. Жеревко</i> Ми — українці! (КВК)	95
<i>І. В. Жеревко</i> Свято вареника (літературно-музична композиція)	105
<i>Л. О. Масалова</i> Козацькі розваги	117
<i>І. Л. Панасюк, Л. І. Копко</i> «Наша дума, наша пісня не вмре, не загине...» (усний журнал)	121

- 1 січня — Новий рік.
7 січня — Різдво Христово.
19 січня — Хрещення Господнє.
22 січня — День Соборності України.
29 січня — День пам'яті Героїв Крут.
15 лютого — День пам'яті воїнів-інтернаціоналістів. Стрітення Господнє.
20 лютого — День героїв Небесної сотні.
25 березня — День служби безпеки України.
26 березня — День Національної гвардії України. День внутрішніх військ України.
12 квітня — Всесвітній день авіації і космонавтики.
Великдень (за окремим календарем).
Трійця (50-й день після Великодня).
26 квітня — Міжнародний день пам'яті Чорнобиля.
1–2 травня — Свято Весни і Праці.
8 травня — День пам'яті та примирення, присвячений пам'яті жертв Другої світової війни.
9 травня — День Перемоги.
Друга неділя травня — День матері в Україні.
15 травня — Міжнародний день сім'ї.
19 травня — День вишиванки.
Третя субота травня — День Європи в Україні.
24 травня — День слов'янської писемності та культури.
28 травня — День прикордонника.
1 червня — Міжнародний день захисту дітей.
22 червня — День скорботи й вшанування пам'яті жертв війни в Україні.
28 червня — День Конституції України.
28 липня — День хрещення Київської Русі.
23 серпня — День Державного Прапора України.
24 серпня — День Незалежності України.
22 вересня — День партизанської слави України.
14 жовтня — День Українського козацтва й захисника України.
9 листопада — День української писемності та мови.
21 листопада — День гідності та свободи.
26 листопада — День пам'яті жертв Голодомору.
06 грудня — День Збройних Сил України.

Розділ 1

«ТИ В НАС ЄДИНА, УКРАЇНО, І ТИ НА ВСІХ У НАС ОДНА...» (класні години)

Ю. А. Близнюк, Рівненська обл.

Моя країна — Україна (7–9 кл.)

Мета: ознайомити учнів із основними державотворчими подіями становлення незалежної України, основними засадами демократичного та суспільного ладу України, її досягненнями за останні роки; виховувати громадянина-патріота України, формувати його особисту відповідальність за долю своєї держави й українського народу.

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Учитель. Тема нашого виховного заходу «Моя країна — Україна». (Роздає учням синьо-жовті емблеми, які символізують єдність країни.) Саме такі емблеми я пропоную прийняти вам від мене. Що ви можете розповісти про сьогоднішню Україну? (Відповіді учнів.) Пропоную наш захід провести у формі уроку-пам'яті, уроку-шани за тими і для тих, хто віддав своє життя з вірою в краще майбутнє, хто захищає нашу землю на сході країни від ворогів.

Перегляд відеофрагментів про сучасні події в Україні.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Сторінками історії

Учитель. Щасливі ми, що народилися на чудовій, багатій, мальовничій землі — на нашій славній Україні. Тут жили наші діди та прадіди, тут живуть наші батьки, тут коріння роду українського. Ми, українці, маємо пишатися тим, що наша Україна ніколи не поневолювала інші народи, не вела загарбницьких воєн, а лише захищала себе від ласих на чуже добро близьких і далеких сусідів.

Демонстрування й обговорення плакату УНР (1917 р.) «Чужого не хочу, а свого не віддам!».

Учитель. Кожна людина найбільше любить той край, де народилася і живе. Кожен пишається своєю рідною землею, завжди хоче сказати про неї найкраще. У нашого народу глибоке та тисячолітнє коріння. Українці, як й інші народи, пройшли тривалий шлях розвитку, що позначився на всіх сферах їхнього життя — культурі, побуті, мові. Ми можемо пишатися своєю давньою величною історією. Що ви знаєте про Україну як державу на карті світу?

Виростає, дитино,
й пам'ятає:
Батьківщина —
то найкращий край.
Д. Павличко

Виступи учнів, які використовують карту світу.

1-й учень. Сучасна Україна — незалежна держава. Вона розташована в центрі Східної Європи і займає таку частку землі, що, аби перетнути Україну пішки із заходу на схід, треба йти 90 днів, долаючи щодня по 30 км. Має кордони з Білоруссю, Росією, Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією, Молдовою. На півдні омивається водами Чорного й Азовського морів. Україна — єдина країна Європи, яка має стільки близьких сусідів. На території України, а саме поблизу с. Ділове Рахівського району, що на Закарпатті, знаходиться географічний центр Європи. Площа країни — 604 кв. км, населення — близько 43 млн осіб (за оцінкою 2014 р. без урахування тимчасово окупованої території АРК і м. Севастополя). Столиця України — місто Київ. Україна поділяється на 24 області, два міста Всеукраїнського значення і АР Крим (яка зараз є окупованою). Попри події сьогодення, я вважаю, що Крим є частиною України і ми обов'язково визволимо свій край.

2-й учень. Форма правління — парламентсько-президентська республіка. Глава держави — Президент, глава уряду — Прем'єр-міністр. Вищим законодавчим органом є Верховна Рада.

Демонстрування портрета чинного Президента України П. О. Порошенка.

Учитель. Із уроків правознавства, історії ви знаєте, який довгий і тернистий шлях пройшла Україна до своєї незалежності.

З усіма сусідніми державами, а саме Росією, Польщею, Австрією, Румунією, Туреччиною й іншими, ми бажаємо жити в злагоді та приязні. Але жодна держава не може втручатися в життя самостійної Української Республіки. Влада в ній належатиме лише народу України.

Майже століття сплигло з моменту першого прочитання цього документа, але ці слова є актуальними і сьогодні. У день інавгурації у своєму виступі Президент України визначив перспективний шлях нашої держави: «Наш шлях у майбутнє — це шлях, яким іде об'єднана Європа. Ми з її народами належимо до однієї цивілізації, поділяємо одні цінності. Історія, економічні перспективи, інтереси людей дають чітку відповідь на запитання — де нам шукати свою долю. Наше місце — в Європейському Союзі. Наша мета — Україна в об'єднаній Європі».

А зараз давайте згадаємо історію утвердження власної державності.

Демонстрування вирізки з газети «Голос України» від 27 серпня 1991 року № 165 з текстом Постанови й Акту проголошення незалежності України.

3-й учень. У тяжкій і тривалій боротьбі за національне визволення, утвердження власної державності наш народ не раз переживав як гіркі, так і радісні події. Серед сторінок нашого минулого — боротьба українського народу за соборність своїх земель.

4-й учень. 24 серпня 2016 року український народ відзначає 25-у річницю Незалежності України — головне державне свято на честь прийняття Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України, підтвердженого всенародним референдумом 01 грудня 1991 року, що прийнято вважати датою утворення держави України в її сучасному вигляді.

Проголошення Акта незалежності України відкрило нову сторінку в історії України. На всіх етапах становлення український народ демонстрував національний дух і прагнення жити вільно та незалежно, у мирі та злагоді з іншими народами. У духовному й політичному житті кожного народу є події та роки, які назавжди входять у його історію, свідомість, визначають характер буття, місце й роль у світових цивілізаційних про-

цесах. Тепер маємо і в нашій історії такі події, що засвідчили прагнення українського народу до вільного, щасливого, заможного життя. А рік той — тисяча дев'ятсот дев'яносто перший.

5-й учень. Сьогодні День незалежності України — результат тисячолітньої боротьби українського народу за право мати свою національну державу. Так склалося, що ми, звертаючи погляд на свою історію, знаходили переважно події сумні. Пам'ять наша міцно зафіксувала такі сторінки, як зруйнування золотоголавого Києва, битву під Берестечком, драматизм Полтавського бою, нищення Січової Запорозької республіки тощо. Згадуючи важкі сторінки нашої історії, ми не хочемо закреслити те велике і світле, яке підносить наш народ до вершин цивілізації, визначає його заслуги перед людством. Адже на нашому славному історичному шляху були і могутня Київська держава Володимира Великого, Ярослава Мудрого, і одна з перших християнських республік у Європі — Запорозька Січ, і започаткування власної державності в Українській Народній Республіці. Незалежність нашої держави стала реальністю. Україна має свій герб, прапор, гімн і державну мову.

«Мозковий штурм». Поняття «Україна»

Учитель. Ви отримали чимало інформації щодо становлення України як держави. Тож давайте зробимо підсумок почутого та разом заповнимо схему.

Учні називають асоціації зі словом «Україна», учитель записує їх на дошці.

Учитель. Яка вона, держава Україна?

Орієнтовні відповіді учнів: суверенна територія, український народ, закони, традиції, звичаї, державна мова, символи (герб, прапор, гімн), демократія, національний дух.

Сьогоднішня Україна

Учитель. Сьогодні кожному громадянину нашої держави зрозуміло, що Україну чекає тернистий, складний і довгий шлях входження у світовий простір. Шлях України — це шлях побудови самостійної демократичної незалежної правової держави, а не держави лише етнічної. У цьому — джерело нашої внутрішньої стабільності та міжнаціональної злагоди. Але події, які відбулися в нашій державі 2013–2014 рр., сколихнули всю країну та світ. Що ви можете сказати, що це були за події?

Відповіді учнів.

Учитель. Невдоволення правлінням тогочасної влади вилилося протягом 2010–2013 років у численні акції протесту, зокрема: «Податковий майдан», «Україна проти Януковича», протести у Врадіївці тощо, а 21 листопада 2013 року відмова Кабінету Міністрів від підписання угоди про асоціацію України з ЄС, запланованої попередньо на час саміту Східного партнерства, спричинила багатотисячні акції протесту, що отримали назву «Євромайдан». Силовий розгін протестувальників у Києві в ніч проти 30 листопада спричинив вихід на вулиці 01 грудня сотень тисяч протестувальників із вимогами відставки уряду Азарова та Президента. Ескалація конфлікту сягнула апогею 18–20 лютого 2014 року, коли в результаті протистояння силовиків і протестувальників у центрі Києва загинуло більше сотні людей, півтори тисячі було поранено, сотні вважають зниклими безвісти. Результатом подій стало відсторонення 22 лютого 2014 року Верховною Радою від

виконання обов'язків Президента України Віктора Януковича та призначення дострокових президентських виборів на 25 травня 2014 року. Виконувати обов'язки президента України Верховна Рада доручила Олександрі Турчинову. Пропоную переглянути відеоролик, присвячений «Небесній Сотні».

Перегляд відеоролика.

Учитель. Політична криза спричинила активізацію сепаратистських рухів на півдні та сході України, у результаті чого протягом березня 2014 року Автономна Республіка Крим і місто Севастополь окупувала Росія, а в травні 2014 року на території Донбасу були проголошені так звані «Донецька та Луганська народні республіки». Для боротьби з терористами було запроваджено АТО — антитерористичну операцію.

Отже, наразі триває збройний конфлікт на території Донецької та Луганської областей України між, з одного боку, організованими та керованими з РФ незаконними збройними формуваннями «Донецької та Луганської народних республік», визнаних терористичними організаціями, за підтримки військових частин РФ, а з іншого — українськими правоохоронцями із залученням Збройних Сил України.

Для захисту нашої України до війська було мобілізовано і військовозобов'язаних із нашого району. Серед них є і добровольці. На жаль, війна несе із собою горе, каліцтва, гіркі сльози, смерть. Кажуть, шкода всіх, кого вона забрала. Серед загиблих в АТО є й наші земляки. Запам'ятайте імена цих героїв: Леонід Озерчук, Віталій Маринич, Станіслав Кулакевич, Петро Білець.

Демонстрування фотографій загиблих.

Учитель. Усі вони лише хотіли одного — миру та спокою для України, а тепер спочивають десь далеко від нас. Віримо, що їхні жертви були не марними...

Вшанування пам'яті загиблих хвилиною мовчання.

Перегляд відеоролика, присвяченого всім героям, які загинули на Майдані та в зоні АТО.

ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Учитель. Ви — майбутнє України. Яке стоїть перед вами завдання сьогодні? Своїми знаннями, працею, здобутками підносити культуру України, своїми досягненнями славити її. Бути гідними своїх пращурів, любити рідну землю так, як заповідав Тарас, берегти волю і незалежність України, поважати свій народ і його мелодійну мову. Шанувати себе і свою гідність. Любі мої! Пам'ятаймо: патріотизм — звичайний стан повсякденного життя людини, який виявляється не лише в надзвичайних ситуаціях. Віримо, що територіальна цілісність України, скріплена кров'ю мільйонів незламних борців, навіки залишатиметься непорушною. А ми маємо бути свідомими того, що лише в єдності дій і соборності душ досягнемо величної мети — побудови економічно й духовно багатой, вільної, демократичної України, якою пишатимуться наші нащадки.

Звучить пісня «Плине кача».

Учениця

Не ділімо цю землю,
Не ділімо це небо,
Не ділімо хатини
Й сім'ї не ділімо!
Бо ми — браття, єдині
В українському слові,
В українськiм корiннi,
В українській любові!

В. О. Мелешко, с. Сахнівка, Черкаська обл.

Я люблю тебе, мій рідний краю! (5–11 кл.)

На фоні музики учениця читає вірш Д. Павличка «Де найкраще місце на землі».

1-а учениця

Де зелені хмари яворів
Заступили неба синій став,
На стежині сонце я зустрів,
Привітав його і запитав:
— Всі народи бачиш ти з висот,
Всі долини і гірські шпилі,
Де найбільший на землі народ?
Де найкраще місце на землі?
Сонце посміхнулося здаля:
— Правда, все я бачу з висоти,
Всі народи рівні, а земля
Там найкраща, де вродився ти.

1-й ведучий. Ми народились і вирости у Сахнівці, тому цей захід ми присвячуємо рідному селу і людям, які тут жили й живуть.

Вокальний ансамбль виконує пісню «Біла паляниця».

2-й ведучий

Сахнівко, мій сонячний краю,
Найтепліші слова тобі шлю.
Я для тебе живу, і навчаюсь,
І від щирого серця люблю!

1-й ведучий

Село моє, колисочко дитинства,
До тебе я приходжу знов і знов,
Село моє, криниця материнства,
В тобі снагу черпаю і любов.

2-й ведучий. У цьому ви переконаєтесь, коли послухаєте уривки з учнівських творів.

1-й ведучий (зачитує). «...Ніде немає таких теплих ночей, ніде не падає так багато зірок, і ніде не шумлять так густі ліси, як у моїй рідній Сахнівці. Тихі води Росі на грайливих хвилях несуть гарячу любов сонця, хмародосяжні гори, німі, поважні, охороняють спокій і затишок цього неповторного куточка планети. Немовби барвінковою ковдрою вкриті їх верхівки, під якими спочивають прадавні руїни, могили — історія українського села...»

2-й ведучий. А про походження назв сіл Сахнівка та Нетеребка ви дізнаєтесь із переказу, який вам розкаже учениця 11-го класу ____.

1-й ведучий. «...Я часто люблюся сахнівськими краєвидами. Гори, споконвічна сторожа охороняють західну частину села. Від них не відвести очей весною, коли вони вкриваються зеленим килимом трав і листя та потопають у білосніжному цвітінні дерев чи виблискують золотом восени. Приємно вдихати ніжні пахощі та слухати таємний відгомін історії...»

2-й ведучий. Протягом 1032–1040 років на Дівочих горах було збудовано містечко Остер. Поруч були й інші містечка. Їх будували на височинах і горах, з яких було зручно спостерігати за появою ворога та повідомляти в центр держави. Найзручнішим для спостереження був Остер. Із Дівочих гір на багато кілометрів видно було навколо.

Читець виконує легенду «Гордість Сахнівки».

У виконанні вокального ансамблю звучить пісня «Кароока Україна».

Тобі, Україно,
мій мужній народе,
Складаю я пісню
святої свободи.
Усі мої сили,
і душу широку,
Й життя я віддам
до останнього кроку,
Аби ти щаслива
була, Україно,
Моя Батьківщино!

2-й ведучий. Так, Дівочі гори є окрасою нашого села. І недивно, що вони надихають на творчість. Наприклад, Д. Бедзик написав книгу «Гора Дівиця» К. Світличний — «Лелеки над Сахнівкою», О. Захаренко і С. Мазурик — «Школа над Россю».

1-й ведучий. А там, де річка, ніби стрічка, в'ється поміж розлогими вербами, відпочивав, проїжджаючи вдруге, Т. Шевченко. У цьому місці він, зачарований красою гір, намалював картину з їх зображенням. Вони стали емблемою нашої шкільної газети. Тут, відпочиваючи, в уяві малював він картини своєї відомої поеми «Гайдамаки», згадував Залізняка, Гонту. Очевидно, і місце це відтоді називають у нас Гонтиха.

2-й ведучий. Кажуть, у нашому краї були мужні козаки-оборонці. У мирний час вони орали та сіяли, а на війні — визволяли рідну землю.

Про таємницю козаків розповідається у «Переказі про козацький скарб».

1-й ведучий. Наша подорож стежками Сахнівки продовжується. Ми вирушаємо на південний захід. Тут на шляху нам з'являються урочища Лисків Яр, Косяки, Грушине, Синиччине, Вовче. І кожен має свою історію.

2-й ведучий. Та село і наших людей не залишили лелеки. Щороку мостять свої гнізда біля будинків ці чорно-білі птахи, яких називають у нас по-різному: веселики, лелеки, чорногузи, журавлі, бузьки. Недарма і книжку про нашу школу, наше село називають «Лелеки над Сахнівкою».

Звучить пісня у виконанні вокального ансамблю «Лелеки над Сахнівкою».

1-й ведучий. Уздовж нашого села простяглося пасмо невисоких гір: це Штани, Паляниця, Довгуля. А закінчується воно урочищем Балалайка, форма якого нагадує цей музичний інструмент.

2-й ведучий. Попід високими горами та лісовими насадженнями йде вулиця Зарудівка. Потопає вона в зелених садках, цвітуть біля опатних будиночків червоні ружі, нахилиє свої тоненькі стебельця мачок, майорять жоржини, айстри, чорнобривці. Колись на цій вулиці першим побудувався і жив дід на прізвище Руденко. Його хата була першою. А всі, хто хотів будуватися, брали собі місце під забудову за Руденком. А закінчується вулиця Зарудівка урочищем Кругляк, назва якого походить від його округлої форми.

1-й ведучий. Паралельно Зарудівці йде вулиця Середня. Раніше це була головна вулиця села, а далі розлилася річка. Уздовж берега річки насипали греблю, щоб з'єднати два села — Сахнівку й Нетеребку. Пізніше по цій греблі було прокладено дорогу, збудували будинки і вулиця стала називатися Греблянська, а нині — Центральна.

2-й ведучий. Перетинає всі вулиці — і Зарудівку, і Середню, і Греблянську — вулиця зі смішною назвою Голопузівка. Говорять, що раніше в цьому місці заселилися найбільшні люди, які ходили і світили голими пузами. От звідси й пішла назва.

1-й ведучий. Цікавими є й інші назви вулиць села, наприклад Попів Хутір, де раніше жив сільський священик. Закаблук — форма вулиці, схожа на взуття із підбором. Мала вулиця — через те, що це найкоротша вуличка в селі. Росьова — проходить понад річкою Рось. А ще є вулички Яр, Канава, Поділ.

2-й ведучий. Знову творчі зізнання учнів: «Кожен куточок мого села дорогий моему серцю, бо не раз мої босі ніжки ступали вранці росяною стежиною, що тяглася довгою, як мені тоді здавалось, стрічкою від хати до вулиці. А там, за ворітьми, був зовсім інший світ, не той, що на подвір'ї...»

Вокальний ансамбль виконує пісню «Дощик».

Любов до рідного краю, знання його історії — основа, на якій тільки й може відбутися зростання духовної культури всього суспільства.

Д. С. Лихачов

1-й ведучий. «А що ж біля хати? На подвір'ї майстерня. Усе життя, пам'ятаю, там шум і робота. Зараз працює брат-столяр. У повітці худоба — і корівка, і свиня, і кури. Цілий день мама порається і ходить біля господи».

2-й ведучий. «Любила ходити я за хату. Там, біля лісу, стояли вулики. На пасіці працював батько. Прибіжу і до нього: «Дай щільника!» Дає мені ще «незапечатаного» трудівницями-бджолами».

1-й ведучий. «Потім біжу тією ж стежкою знову на вулицю. Як же тут гарно і тепло! Сонце пригріваю. Усе в русі: і тварини, і комашка, і рослина, і я. Ось він — наймиліший куточок світу, мій Яр, де пройшли золоті роки мого дитинства, яке, на жаль, неможливо повернути».

2-й ведучий

Моя Сахнівко, ненько мила,
Як передать чуття мої.
Твої поля і річка синя
Дурманять очі й вдень, й вночі.
Моя Сахнівка — серце моє,
Безкрає небо голубе.
Усмішка діток, труд, кохання
Тобі лиш радість принесе.

1-й ведучий. Шановні друзі! Ми з вами наближаємося до центру села. Колись площа, що в центрі, називалася Ринком. Поряд сільський будинок культури, наша школа, музей, стадіон, дендропарк, медпункт. А чи знаєте ви, де справжній географічний центр села? Він знаходиться в нашому шкільному дендропарку, приблизно там, де стоїть Стовп Миру.

2-й ведучий. Визначним місцем у селі є пам'ятник жертвам голодомору. Більше 1100 жителів села померли від голоду в ті жахливі роки. Душі маленьких діток озиваються до нас дзвіночками. Ми повинні про це пам'ятати. Учні школи поблизу насадили горобини і калини, бо кажуть, що їхні кетяги — це жіночі сльози.

Читець виконує казку «Кетяги калини й городини — жіночі сльози».

1-й ведучий. Але попри всі біди та напасті, які пережило моє село, воно росте і розвивається, будується і квітне садами й захоплює красою рідного краю.

2-й ведучий

Сахнівко, Сахнівко,
Моє рідне село!
Ти, мов квіточка маку,
В моїм сні розцвіло.
Заспівав соловейко
У зеленім гаю.
Пробудив він село,
Всю Сахнівку мою.

2-й ведучий. А скільки квітів дарують чари та пахощі літньої днини біля кожного обійстя, школи, на лісовій галявині чи в полі! Йдеш посеред такої краси — і серце бринить солодким щемом, радіє від довірливого коливання тендітних дзвоників, білосніжних ромашок, сповнюється щедрістю і добротою.

1-й ведучий. І тоді мимоволі сама проситься пісня. Так, це її, пісню — то веселу, дзвінкоголосу, то ліричну, задушевну, то жваву, жартівливу, — можна почути серед неповторних сахнівських краєвидів. Це вона, пісня, сповіщає вранці, що вирушають у поле хлібороби, а ввечері нею

Національне відродження є процесом, що має практично необмежені ресурси, бо національне почуття живе в душі кожної людини, навіть тієї, яка, здавалося б, давно померла духовно.

В. Мороз

закінчується трудовий день. Її переливи линуть із вуст і молодого, і літнього. Виступи жіночого ансамблю села «Червона калина» чи обдарованих учнів школи нікого не залишають байдужими. Адже й люди в нас прості й щирі, як пісня, з якою легше долати життєві труднощі.

Вокальний ансамбль виконує пісню «Моє село».

Із-за гір та із-за Дівочих
Вітерець повіває.
Лине пісня про Сахнівку
В надроянському краї.

Приспів:
Краю мій коханий,
Як тебе забути.
Я тебе, повір, мій краю,
Пам'ятати буду.

Тиха Рось поміж горами
Все хвилями грає.
І лісами, і лугами
До Дніпра тікає.

А село квітне садами
Й розквітати буде,
Бо приносять йому славу
Всі сахнівські люди.

**Оскільки
українська нація
кілька століть
шукала свого
визволення,
остільки ми
розцінюємо це
як непереможне
її бажання
виявити
та вичерпати
своє національне
(не націоналістичне)
офарблення.**

М. Хвольовий

1-й ведучий. А яке в нас сонце! Цікаво, чи скрізь воно так лагідно гріє, привітно підморгує і заливаючи своїм яскравим промінням білобокі хати, широкі дворища, прямокутники дбайливо доглянутих городів?

2-й ведучий. У його обійстях виростають майбутні пілоти та мореплавці, садівники та будівельники, хлібороби та продавці — привітні й життєрадісні, заклопотані й мрійливі, завзяті й неспокійні мої земляки.

1-й ведучий. Ми пишаємося випускниками нашої школи, які досягли певних суспільних висот. Це Куц Іван Сергійович — заслужений діяч мистецтв РРФСР, Крикун Серафим Іванович — генерал-майор, Таран Катерина Пилипівна — диктор студії «Рось», Пустовіт Іван Лукович — колишній голова районної держадміністрації та багато інших.

2-й ведучий. Та не була б Сахнівка такою Сахнівкою, якби не працював тут Олександр Антонович Захаренко. Саме йому, великому вчителю, мудрому наставнику, справжньому творцю, завдячують його учні й односельці. Він віддав їм усі свої сили, знання, мудрість і досвід.

Як молоді пагінці тягнулися до нього допитливі хлопчики й дівчатка, з якими вчитель черпав нові знання, прагнув наблизити зірки з неба, мріяв про космос, про щасливе майбутнє.

Діалог дітей.

1-й учень. О, я дуже цікаву книжку недавно прочитала. Зараз здаю. Може, перепишеш на себе?

2-й учень. Дякую. Так, я з радістю візьму цю книжку. (*Читає.*) «Великий добротворець». Яка гарна назва!

1-й учень. Справді гарна! Читати цікаво і легко, бо написана вона на нашому місцевому матеріалі й розповідає про відомого на всю Україну директора школи О. А. Захаренка.

2-й учень. І портрет є! (*Роздивляється.*) Яке високе чоло, щирий погляд, тепло і радість в очах! (*Гортає.*) Справді, добротворець. А ось він серед дітей.

1-й учень. Олександр Антонович дуже любив дітей. Тому і став педагогом. Із екскурсії до музею я дізналась, що батько майбутнього директора Антон Іванович працював на машинобудівному заводі бухгалтером, мати Варвара Вереміївна була завідувачем дитячого садочка. Вони змалку привчали своїх трьох дітей любити рідну землю і поважати людей, які трудяться на ній.

2-й учень. Пригадую, нам розповідали, що батько Олександра Антоновича склав родове дерево своєї сім'ї до 1770 року, це майже за 200 років! Уявляєш?!!

1-й учень. Так-так, це було б чудово, щоб і собі віднайти родичів, які, можливо, козакували на Січі чи, може, чумакували.

2-й учень. Так-от, пізніше Олександр Антонович згадуватиме батькові слова: «Люби і знай свій рід і край».

Бібліотекар. Усю свою любов і доброту цей мудрий, надзвичайно ерудований педагог віддав дітям. А батькові слова «Люби і знай свій рід і край» стали дороговказом у житті та діяльності Олександра Антоновича. За його ініціативи і за його допомогою було видано «Енциклопедію шкільного року» в чотирьох томах, де розповідається і про ваших тат і мам, дідусів і прабабусь.

1-й учень. Мій татко колись розповідав мені, як разом із Олександром Антоновичем запускали в небо власноруч виготовлені ракети.

Бібліотекар. І не лише ракети, але й великий планер теж випробовував Олександр Антонович. Узагалі, на його рахунок дуже багато хороших справ, які він здійснив разом із учнями й батьками. За чималі заслуги в галузі освіти його нагороджено багатьма орденами та медалями, присвоєно звання академіка педагогічних наук і народного вчителя. Я вам раджу прочитати про Олександра Антоновича і ось цю повість Григорія Суховершка.

2-й учень. Галино Григорівно, дайте, будь ласка, її мені, я прочитаю її разом із батьками.

1-й учень. А я прочитаю «Великий Добротворець». Мені бабуся дуже часто розповідає про Олександра Антоновича і каже, щоб із таких людей, як він, я брала приклад.

Бібліотекар. Добре, дівчатка. Читайте і вчіться, як треба жити, щоб вас пам'ятали люди.

1-й учень. О. А. Захаренко наголошував: «З роками багато чого змінюється. Зміняться і наші цінності, але вічними (на тисячу років) у нашому житті залишаться добро, чесність, милосердя, справедливість... Пам'ятаймо про це!»

Вокальний ансамбль виконує пісню «Я і ти».

2-й учень. Про найкращих людей завжди складали легенди в усі часи. Немає серед нас Олександра Антоновича, та залишились його учні, ідеї, мрії. Про нього і його працю пишуть книжки. Він живе і в «Казці про серце вчителя», яку склав колишній учень нашої школи Сисенко Анатолій.

1-й учень. Майбутні поети ростуть у нашій школі. Тому їм і надамо зараз слово.

2-й учень

Моє рідне село, лине думка про тебе.
Повсякчас Сахнівка співає мені —

Свої мови
рідної і свого
рідного звичаю
вірним серцем
держітеся. Тоді
з вас будуть
люди як слід,
тоді з вас буде
громада шановна,
і вже на таку
громаду ніхто
свої лапи
не положить.

П. Куліш

І тоді розквітає захмарене небо,
Гріють спогади душу, роз видніють дні.
Тут вишнево всміхаються вулиці рідні,
Тут батьківська любов і землі доброта.
Ти на мене чекаєш, мій краю привітний,
Твоя пісня в дорозі мене огорта.
Я ношу тебе в серці, моя Сахнівко,
І нехай у роки заплітаються дні,
Мені завжди вертати до тебе, домівко,
Ти мені найдорожча на цілій Землі.

3-й учень

Земля моя, із мальвами і м'ятою,
Із небом синім, вишитим в зірках,
Із дорогою батьківською хатою,
Що потопає рясно у садках,
Люблю тебе із радістю й надією,
Колиска мого серця і домівка,
Малесенька частинка України —
Моя безмежно рідная Сахнівка.

4-й учень

Люблю я в рідному краю веселі пісеньки пташині,
І річки бистру течію, і руту-м'яту при долині,
Пропахлі вітром колоски, гінке, безмежне поле.
І мамин хліб, і ті стежки, якими вранці йшла до школи.
І перші проліски в гаю, і щедре сонечко в блакиті,
Люблю Сахнівку я свою, вона найкраща в цілім світі.

Танок у виконанні хореографічного колективу.

2-й ведучий. Свято наше добігає кінця. Багато ви вже почули про наш рідний край і його людей. Та хочеться теплі й вдячні слова сказати і на адресу наших сахнівських майстринь вишивки.

1-й ведучий. Надзвичайно закохана в цю красу працівниця шкільної їдальні Таран Наталія Володимирівна, для якої сісти і мережити рушничок — як бальзам на душу. Її роботи, виконані як нитками, так і бісером, ви можете побачити на нашій виставці.

2-й ведучий. Вдячні ми і Білик Валентині Василівні, і Строчінській Марії Іванівні, і Мелешко Вірі Олександрівні, і Вороні Катерині Андріївні, і Бабенко Тамарі Володимирівна, і Проценко Марії Василівні. Їхні красиві вишивки ви також можете оглянути на нашій виставці.

Виконання пісні «Ми бажаємо вам добра».

1-й ведучий

Нехай життя ваше щоденне
В добрі та радості минає,
І труд ваш буде лиш натхненним,
А в домі щастя прибуває!

2-й ведучий

Хай Бог охороняє вас від злого,
Хай світить сонце і колосяться жита,
Щоб ви були щасливі та здорові
На многії і благії літа.